

Lời ngỏ

Thơ là những tình điệu trong tâm hồn, là những khoảnh khắc thăng hoa của cảm xúc. Sigmund Freud nói “mỗi con người, trong nội tâm là một nhà thơ, chỉ khi nào người cuối cùng chết đi thì mới mất đi nhà thơ cuối cùng”. Vì thế mà trên thế gian này, thơ ca như những cơn gió nhẹ nhàng mơn man vào cuộc sống, khơi dậy những cảm xúc sâu lắng trong từng nhịp đập con tim. Người đời làm thơ không ít mà người yêu thơ càng không đếm xuể. Đó cũng là lí do tại sao đã có biết bao nhiêu tao đàn, thi hội ra đời. Xưa có Tao Đàn thi xã, nay có Ngày thơ Việt Nam, Lễ hội thơ dân tộc và còn có biết bao hội thơ khác...

Như một lẽ thường hằng, trăng với thơ là bạn, nên từ xưa, người yêu thơ đã tốn bao giấy mực để chứng minh cho “mối tình” này. Người yêu thơ có ai không từng bắt gặp ánh trăng lai láng trong thơ Bác? Ánh trăng mộng lung huyền ảo trong thơ Hàn Mặc Tử hay những âm vang vọng mãi trong thơ Đường luôn sáng lên cùng tuế nguyệt..? Rồi đến những câu thơ gần gũi của người khách lãng du nơi vườn trần khuya khoắt của nhà thơ Nguyễn Nguyên trong "Vườn khuya": "Bâng khuâng mình cũng bâng khuâng/ Ôm trăng tàu chuối tàn ngàn đọt xuân"...

Có lẽ cũng từ cái cảm xúc bâng khuâng và dáng điệu tàn ngàn ấy mà khiến cho người thi sĩ Nguyễn Nguyên bất chấp sự vô thường của đời người, khoát tay trước tuổi tác để “mở khóa động đào” bước vào Vườn Thúy hẹn hò cùng trăng. Âu cũng là duyên khởi cho sự ra đời của đêm thơ Nguyễn tiêu Nguyễn Khuyến bây giờ

Vào năm 1999, cố Giáo sư – Nhà giáo Nhân dân Lê Trí Viễn (chính là nhà thơ Nguyễn Nguyên) đã tổ chức đêm thơ đầu tiên tại nhà riêng. Và một năm sau, cùng với sự ra đời của tập Tinh sương, đêm thơ năm ấy cũng chính thức ra mắt tại trường Nguyễn Khuyến với tên gọi bình dị : Đêm thơ Nguyễn tiêu hành trình 19 năm không gián đoạn cho dù năm 2012 Thầy đã ra đi. Đêm thơ Nguyễn tiêu giờ đây đã trở thành một nét sinh hoạt truyền thống đáng tự hào của trường chúng ta.

Đêm thơ Nguyễn Tiêu là nơi dành cho tất cả những ai yêu thơ và muốn thưởng thức thơ. Chỉ cần mang theo một cảm xúc, một tấm lòng thì đã có thể trở thành khách tri âm. Vì thế mà đêm Nguyễn Tiêu không chỉ là không gian của thơ và nhạc mà còn ấm áp bởi tình người: tình thầy trò cao quý, tình bằng hữu chân thành, tình đồng nghiệp gắn bó và cả tình cảm gia đình đậm sâu...

Đêm thơ Nguyễn Tiêu của trường Nguyễn Khuyến không đèn màu, không cần đến một không gian sang trọng mà được tổ chức ngay giữa khuôn viên sân trường với một tấm phông màn trang trí nhẹ nhàng cách điệu gần gũi với thiên nhiên. Mọi người ngồi quây quần chờ đón nàng Thơ. Nhưng chẳng phải vì vậy mà sơ sài bởi ngay bên dưới đã khéo léo đặt

những lãng hoa tươi thắm. Rượu đã rót. Trà đã pha... chờ khi trăng mọc cũng là lúc ngọn đèn vãn nhỏ, tiếng đàn tiếng sáo vút lên. Trầm hương, nốt nhạc hòa quyện dưới ngọn đèn trời tạo nên một bầu không gian huyền diệu đưa con người vào cõi thần tiên.

Giữa không gian đất trời gần gũi, con người dùng thơ để bộc bạch những tình cảm mộc mạc chân thành. Chính khi vũ trụ giao hòa, sương rơi trăng mọc, con người với tư cách là tiểu thiên địa đã đón nhận tất cả những điều linh diệu trong trời đất mà tâm hồn phối phối, tiếng lòng ngân vang thành giai điệu, thành tiếng thơ... và bất cứ ai đến với đêm thơ Nguyên tiêu đều tìm lại được “nhà thơ” của lòng mình; đem tâm hồn lãng mạn hòa cùng ánh trăng, tiêu dao với trời đất trong khoảnh khắc “đàn nhập vào dây cung nguyệt lạnh”...

Người xưa thường nói “ người ta là hoa của đất” và Giáo sư- Nhà giáo Nhân dân Lê Trí Viễn chính là hoa của đất vậy! Một tên tuổi đã làm nức danh cho vườn văn học nước nhà. Thầy chính là người đã "giữ lửa" cho đêm thơ luôn ấm áp đượm tình suốt cuộc hành trình 12 năm liên tục và cho đến khi thầy cuỡi hạc về trời ngọn lửa ấy vẫn luôn rực cháy đến tận hôm nay. Dù tuổi tác đã vượt ra khỏi sự thương hằng của đời người nhưng năm tháng phủ phàng không thể làm tâm hồn con người tàn úa. Bên nàng Thơ thầy vẫn là kẻ si tình... thầy đã đem đến cho tất cả những thế hệ học sinh, đặc biệt là những con người đã và đang gắn bó với trường Nguyễn Khuyến một tình yêu với thơ văn và giữ cho đêm thơ Nguyên tiêu một ngọn đèn không bao giờ tắt.

Đêm thơ Nguyên tiêu khí trời mát mẻ, sương rải đều dưới ánh trăng vàng óng như thể tạo thành một tấm màn lụa để ngăn cách con người với thế giới ồn ào nhộn nhịp ngoài kia. Người ngâm thơ, đọc thơ đã bồi hồi cảm xúc; người nghe thơ, thưởng thơ lại càng xao xuyên nặng lòng. Đêm Nguyên tiêu không chỉ là một góc nhỏ dành cho thơ giữa nhịp sống Sài thành hoa lệ mà còn là nơi làm sống dậy biết bao cảm xúc ân tình của những học trò với hai người Thầy, hai người đồng nghiệp lớn : Cố Giáo sư – Nhà giáo Nhân dân Lê Trí Viễn, chủ soái của “Nguyên tiêu tao đàn” một đời tài hoa và người anh em của thầy, cố Nhà giáo Nhân dân Nguyễn Ngọc Phấn, trái tim dịu dàng nồng ấm của trường Nguyễn Khuyến thân yêu.

Đêm thơ Nguyên tiêu, những bài thơ-những tấm lòng từ lâu đã trở thành truyền thống dưới mái trường Nguyễn Khuyến này và cũng là nơi hò hẹn của khách tri âm. Hãy để cho đêm Nguyên Tiêu đón chúng ta du xuân cùng ánh trăng rằm đầu tiên của trời đất trong lung linh tiếng nhạc - tiếng lòng và cùng nhau tưởng nhớ về hai Thầy đáng kính - Những người sáng lập ra ngôi trường Nguyễn Khuyến hôm nay nhân kỉ niệm 100 năm ngày sinh của Thầy Lê Trí Viễn và 95 năm ngày sinh của thầy Nguyễn Ngọc Phấn chúng ta.

1. LỜI MỞ ĐẦU ĐÊM THƠ NGUYỄN TIÊU 2019

MC Nhất Túy:

Một mùa xuân nữa đã về, tiếng xuân náo nức lòng người và làm rạo rục cả đất trời. Mùa xuân, khởi nguồn của sự sống, là thời gian đưa con người trở về với cội nguồn bằng tình cảm thành kính tri ân. Là sự kết nối giữa quá khứ với hiện tại, cùng hướng tới những điều tốt đẹp và phát triển.

Năm mới 2019 Kỉ Hợi đã đến, cho phép tôi thay mặt BTC nhiệt liệt chào đón quý đại biểu, quý quan khách, cùng toàn thể quý thầy cô đã về dự ĐÊM THƠ NGUYỄN TIÊU tròn 20 tuổi cùng đại gia đình Nguyễn Khuyến đêm nay.

Lời đầu tiên xin kính chúc quý đại biểu, quý thầy cô một năm mới luôn mạnh khỏe, an khang, tràn ngập niềm vui, niềm hạnh phúc bên gia đình, và gặt hái nhiều thành công!

MC Thanh Huyền

Kính thưa quý quan khách, thưa quý thầy cô

Người xưa thường nói “ Người ta là hoa của đất” và GS - Nhà Giáo ND Lê Trí Viễn chính là hoa của đất vậy! Một tên tuổi đã làm nức danh cho nền văn học nước nhà. Thầy chính là người đã “ giữ lửa” cho đêm thơ luôn ấm áp đượm tình, suốt cuộc hành trình 12 năm liên tục cho đến khi Cưỡi hạc về trời, ngọn lửa ấy vẫn luôn rực cháy đến tận hôm nay.

Đêm thơ *NGUYỄN TIÊU* - những bài thơ, những tấm lòng từ lâu đã trở thành truyền thống dưới mái trường Nguyễn Khuyến và cũng là nơi hò hẹn của khách tri ân. Tất cả được lắng đọng trong ánh trăng vàng *Nguyễn Tiêu*, trong tiếng nhạc, tiếng lòng, cùng nhau tưởng nhớ về hai người thầy đáng kính đã sáng lập ra ngôi trường Nguyễn Khuyến hôm nay.

Nhân kỉ niệm 100 năm ngày sinh của cố giáo sư - nhà giáo nhân dân, nhà thơ *Nguyễn Nguyên* Lê Trí Viễn. Và kỉ niệm 95 năm ngày sinh cố nhà giáo Nguyễn Ngọc Phấn. Hai thầy đã đi trọn một hành trình tìm kiếm những giá trị vĩnh hằng trong áng văn chương, mà cố nhân đã để lại cho hậu thế.

Đêm nay - đêm tưởng nhớ hai thầy đã đi xa, nhưng tình yêu và nhiệt huyết vẫn còn ở lại, xin được mượn mấy vần thơ viết về Người

“ Ngót trăm năm giữa cõi trần

Nhục vinh từng trái, gian nan đã nhiều

*Với trò, tận tụy thương yêu,
Với thầy cô, luôn tin yêu tài bồi.”*

MC Nhật Túy:

Xin kính chúc quý thầy cô, quý quan khách và các bạn yêu thơ có những giây phút cảm xúc ấm áp dưới ánh trăng vàng Nguyên tiêu, để khởi đầu năm mới tràn đầy niềm vui, niềm hạnh phúc và thành công.

Hương trầm đã được thắp lên, chương trình Đêm thơ xin được bắt đầu!

MC Thanh Huyền

1. Giới thiệu khách mời

Tham dự chương trình Nguyên Tiêu Kỷ Hợi 2019 xin trân trọng giới thiệu

Quý thầy cô trong HĐQT, Ban giám hiệu, quý thầy Tổng quản nhiệm 5 cơ sở, quý thầy cô Tổ trưởng chuyên môn, quý thầy cô Tổ trưởng Công đoàn, quý thầy cô giáo viên bộ môn, giáo viên quản nhiệm, quý cô chú cán bộ CNV nhà trường.

Đặc biệt là sự tham gia của các nghệ sĩ Đài Truyền hình TPHCM và Bình Dương.

- Nghệ sĩ : Phú Hải (Sáo trúc)
 - Nghệ sĩ : Minh Phát (Đàn bầu)
 - Nghệ sĩ : Uyên Thi (Đàn tranh)
 - Nghệ sĩ : Đài Trang (Diễn ngâm)
 - Nghệ sĩ : Thu Thủy (Diễn ngâm)
- (Vỗ tay)

2. Xin kính mời Thầy Hiệu trưởng Hoàng Thái Dương lên đốt trầm và khai mạc đêm thơ Kỷ Hợi 2019. Trân trọng kính mời Thầy.

3. Chiếu phim và toa đàm tưởng nhớ hai thầy.

4. Høy ca

Nhớ Thầy Lê Trí Viễn

Thơ: ĐỖ VĂN TRỊ

Nhạc: NHẤT TÚY

Swing Medium

Viết một chữ thương trên dòng đời. Trường tư thầy

mở giữa dòng đời. Học vì DANH DỰ học càng

giỏi. Tôi luyện Ý CHÍ át nèn người.

Tự chủ TỰ TIN sẽ tiến bộ. Thành công THÀNH ĐẠT

sáng chân trời. Trăm năm trong cõi người ta

ấy vào tuổi bầy ba không nghi ngại.

Sài Gòn 3-12-2018

Nhớ Thầy Nguyễn Ngọc Phấn

Thơ: ĐÔ VĂN TRỊ

Nhạc: NHẤT TÚY

Phong cách dân ca

Cánh chim bay vút dưới trời mây à à ơi giữa trời ơi à à

ơi! Con vẫn nghĩ ơi à Thầy đang tời đây ơi thầy

ung dung hiền hậu ngồi trên ghế đá a a a a ơi à ơi!

Ngồi suy tư trăm mặc suy tư trăm mặc dưới hàng cây dưới hàng

cây Nụ cười ấm áp như che chở ấm áp nụ cười.

Giọng nói nhẹ nhàng giọng nói nhẹ nhàng mong đáp xây.

Trò giỏi nên người. Nên người học giỏi tạo sự nghiệp.

Một đời tri ngộ một đời nhớ ơn thầy.

Sài Gòn 3-12-2018

Nhớ Về Người Thầy !

*Nhân kỷ niệm 100 năm ngày sinh của
Giáo sư, Nhà giáo nhân dân Lê Trí Viễn,
Nhà thơ Nguyễn Nguyễn*

*Mừng hôm nay
Nguyên tiêu gặp mặt
Vầng trăng đang tỏa sáng ánh vàng
Đàn sáo rộn ràng
Kỷ niệm trăm năm ngày sinh hạ
Từ đỉnh cao sư nghiệp cha, ông
Cháu con cùng nhìn lại Tiên tổ
Núi mây: sừng sững công cha
Sông nước: dạt dào nghĩa mẹ*

*Nhớ thầy xưa:
Sinh đất Quảng Nam
Học nguồn đạo sáng
Vầng trí tuệ đã lồi lạc khác thường
Một trái tim mang nặng tình nhân ái
Hai mươi một tuổi
Bước vào sư phạm*

*Cuộc mưu sinh thử thách muôn vàn
Đường lập nghiệp gian nan kể xiết
Quyết tự học thi tú tài phần I
Đỡ thủ khoa kì tú tài phần II
Khó khăn không cản được bước chân
Vượt lên thực hiện niềm mơ ước
Nào giảng dạy, Tu thư, dịch giả
Không ngại khó khăn
Nào chuyên gia, nghiên cứu, chủ nhiệm khoa
Quyết tâm phấn đấu
Vây bút thành "Tình sương", tiểu luận...
Lượn phấn thành bài giảng cho đời...
Phấn đấu quên mình vì sự nghiệp
Nhận giải Hồ Chí Minh xứng danh
Nghĩ lâu dài cháu con kế nghiệp
Rực rỡ thay ngọc sáng gương trong
Nghề trồng người chọn con đường phấn đấu
Kấy tương lai học theo đạo Thánh hiền
Cùng chung tay dựng cơ đồ Nguyễn Khuyến
Cho nghề Thầy được vạn đại trường tồn*

Chương ôi!

*Nhớ tiếc hạt bụi vàng Sư phạm
Cả một đời lao động thiên lương
Nay yên nghỉ trong vòng tay nuôi tiếc
Đầu đi xa, vẫn tưởng nhớ Thầy ơi!*

*Xin cúi nguyện
Nghìn con một lòng, yêu thương ruột thịt
Hai góc vũng vàng, nghìn cành đoàn kết
Giữ cơ đồ: chị ngã em nâng
Gặp khó khăn: bầu thương lấy bí
Hết lòng vì trường không quản gian nan
Giữ mãi mai sau mái nhà Nguyễn Khuyến
Kỉ niệm trăm năm ngày sinh hạ
Nguyên tiêu hôm nay ngoảnh lại nhìn
Sáng Tiên tổ: rạng danh đất Mẹ
Dòng họ Lê: gương sáng soi đời*

*Mùng 1 tháng giêng năm Kỷ Hợi
Học trò: Trần Thị Hạnh Vân*

Tiền biệt tuổi nhỏ

Nguyễn Nguyễn - Lê Trí Viễn

*Chời, để em đi, mây gió gọi
Đời non chim hát ngọt như thơ
Trời xanh lùa nắng em hong tóc
Sông đợi em sang, nước ghé bờ*

*Ta có còn chi duyên dáng nữa
Thanh xuân tàn rụng mấy muôn tờ
Xuôi tay, ngày tháng qua vai lạnh
Tan mộng bình sinh, nhện róc tơ*

*Mùa tóc năm xưa cầm quán khách
Bến hồn cầm mực chuyển dòm mưa
Lòng ta phai hết màu hoa bướm
Em hãy ra khơi, nước gió vờ*

7.

NHỚ THẦY NGUYỄN NGỌC PHẦN (1924-2008)

Thơ Nguyễn Lương Tuấn

<https://cuuhoctruongnguyenduhue.blogspot.com/p/thonguyen-luong-tuan-mot-ngay-bong-gap.html>

Một ngày bỗng gặp được người

Đôi mắt hiền dịu nụ cười bao dung

Đấy rồi người của ngày xưa

" 55 năm trước là thầy của em "

3 năm liên tục êm đềm

Học môn tiếng Pháp không quên chữ nào

Bạn nào còn nhớ hay chăng?

Ấy Thầy Ngọc Phần dạy hay quá chường

Những năm thập kỷ 60

Nguyễn Du ngày ấy ngôi trường yêu thương

Hôm nay kỷ niệm về người
Hồn tôi ấm áp bóng hình bữa vầy
Bài texte thầy dạy vui thay
“Chu Văn không đẹp nhưng ta thích nhìn” (1)
Thằng Lân thì tính hay quên
“Sáng nào đi học cũng kêu lên nào:
Đầu rồi cái mũ của tôi”
Mẹ liền lên tiếng trả lời thật vui
“Nó nằm nơi chỗ mọi khi” (2)
Thầy ơi kỷ niệm khắc ghi nhớ hoài
Cuộc cờ đất nước binh đao
Quê hương vẫn hiển mãi xoay thụt lùi
Thầy trò cách biệt muôn nơi
Sau năm 94 thầy vô Sài Gòn
Mở trường trung học phổ thông
Là trường Nguyễn Khuyến lúc thời tiếng tăm
Học sinh cha mẹ ân cần
Tìm thầy cho được yên tâm cõi lòng
Nghe tin lòng những bồi hồi
Tuổi thầy già cả vẫn soi đuốc người
Nhớ thầy mình gõ Google
Không ngờ nhìn được ảnh thầy như xưa

*Những lời ca tụng về người
Của trường Nguyễn Khuyến ở đây rất nhiều
Nhà trường đời tốt lão niên
Nhân danh khối óc
Là thầy họ Lê (3)
Còn thầy!
Thầy Phán - Nguyễn Du
Ấy là biểu tượng trái tim của trường
Thầy ơi hữu hạn đời người
Chia tay vĩnh biệt lẽ thường nhân sinh
Vào năm lẻ tám thầy đi
Đến nay mười sáu ...
... Đã 8 năm rồi!
Cầu mong thầy ở bên kia
Tâm linh Phật quốc độ trì Việt Nam*

(Tuấn Nguyễn)

- (1) Trích câu thầy Phán dạy: “Thu Vân n ‘ est pas jolie cependant on ‘ aime à la voir ...”
(2) Trích câu thầy Phán dạy: “Tous les matins, Presque on ‘ entend la voix de Lân: “où est mon béret? – Il est en sa place. La mère lui dit...””
(3) Lê Trí Viễn. Xem bài viết: <http://tuthucnguyenkhuyen.edu.vn/tin-tuc/song-lao-o-truong-nguyen-khuyen-nvitt12k562.htm>

Tạm biệt Khoa Văn

Nguyễn Nguyễn - Lê Trí Viễn

Ở khoa tính đã hai mươi năm
 Mà làm chủ nhiệm cũng mười lăm.
 Ôi, mười lăm năm!
 Dù một thân Kiều mấy trăng cũng khuyết
 Thừa nửa đời ta tóc hóa sương.

Vui nhỉ! Đêm trăng đường Bắc Thái
 Hùng thay! Tiếng súng buổi khai trường.
 Hai tháng mưa dầm năm 68
 Tết về chẳng có một đồng lương
 Hà Nội, Cộng Hòa chùng mấy dặm
 Một tuần hai chuyến cứ lên đường.
 Mỗi lần tranh đấu nghe ghé lưỡi
 Lại đậm tình nhau một tấm thương.
 Kinh khủng 72 đêm sơ tán
 Khoa mình tản khắp đủ mười phương.
 Tình đời lạ nhỉ, vui mau nhạt
 Gian khổ đường kia lại dễ vương.

*Ngỏảnh lại tám năm ra tám khóa
Giáo trình giáo án vẫn thêm chương.
Kể này sách đã năm ba cuốn
Báo chí người kia cũng mấy trang.
Bước một đã qua đều khắp lượt
Luận văn nay lúc hãy vững vàng.
Đòi người tóc bạc chường mong nghĩ
Mấy chục đầu xanh đã sẵn sàng.
Lại đến bậc Sau, Trên đại học
Kỉ nguyên đào tạo sẽ sang trang.
Gian khổ có thừa, sức chẳng thiếu
Khoa mình sắp tới lắm vinh quang.*

*Với tôi, Khoa Văn nào chỉ nơi công tác
Đò nửa đời tôi tuổi ngọc vàng.
Tự bảo : Ra đi mà vẫn ở
Ở đi đâu cũng chuyện bình thường.
Nay chưa thấy chi tình với cảm
Mà rồi một nhớ sẽ mười thương.*

14 / 9 / 1978

Tổng kết

Nguyễn Nguyễn - Lê Trí Viễn

Nhỏ đi chăn trâu
Ngồi lưng trâu lưng chừng trời đất
Lớn đi dạy học
Quanh quần bốn vách vây

Học chữ rơi chữ rớt
Học kiêu con nhà nghèo
Nghèo luôn cả cái học
Cách sống cũng nghèo theo
Củ lằn như củi đá
Đá gõ kêu coong coong
Củi cong bốc lửa thẳng
Tim còn được sáp ong
Cháy thành lửa, nước mắt

Lưng trâu lưng chừng trời đất
Một đời lơ lửng bốn tường mây

Bài giảng gởi bốn tường
Mây nhập vài nét bút
Miên man trong trời đất
Giữa đường con bướm bay

Tổng kết một cuộc đời
Phơ phát lời ông Lão⁽¹⁾

5 – 1998

⁽¹⁾ Lão Tử : Đạo nói ra được không phải đạo thường (Đạo khả đạo phi thường đạo).

11.

Ngẫu hứng Nguyên Tiêu

Tôi nhớ nguyên tiêu thuở thiếu thời
Chờ cho trăng mọc để vui chơi
Đường làng náo nức bầy con trẻ
Dưới bóng cây bàng hứng trăng rơi.

Người lớn thả hồn theo câu thơ
Nhìn trăng như nhìn cả giấc mơ
Tuổi thơ ngắm trăng tìm chú cuội
Niềm vui dịu nhẹ đến không ngờ.

Có những nguyên tiêu trời không trăng
Gió rét căm căm, mây giăng giăng
Xa xăm vọng tiếng đàn chim vạc
Thôn thức trống canh một nỗi lòng...

Rồi có những năm không nguyên tiêu
Đất nước chiến tranh cảnh tiêu điều
Đói khổ làm người quên cả tết
Người lớn quên thơ, nhỏ quên điều.

Cuộc sống mừng vui có hôm nay
Nguyên tiêu đúng nghĩa cả đêm ngày
Trời đất ngập tràn sắc xuân mới
Con gió thì thầm, mây trắng bay.

Hãy viết câu thơ có rượu nồng
Hòa tôi nhỏ bé với mệnh mông
Hiện đại bay lên từ truyền thống
Để có Nguyên tiêu Bốn chấm không.

Mồng 6 Tết Kỉ Hợi.
Lê Đức Ngô

12.

Quê hương

Nguyễn Nguyễn - Lê Trí Viễn

Đất này tôi gọi quê hương
Bởi đất này tôi gởi nắm xương
Tổ tiên, ông bà, cha mẹ

Đất này tôi gọi quê hương
Bởi đất này tôi giữ bao kỷ niệm thân thương
Trước 14, tuổi đầu đời trẻ dại.

Đất này tôi gọi quê hương
Bởi lià đất này tôi đi khắp bốn phương
75 năm, đêm đêm khắc khoải

Đất này tôi gọi quê hương
Bởi, thương xưa cuộc đời heo hắt nắng sương
Chén cơm mồ hôi hòa nước mắt

Đất này tôi gọi quê hương
Bởi mừng nay nhà xây, mái ngói đường đường
Điện, nước, tiện nghi, gạch men sáng chói

Đất này tôi gọi quê hương
Vườn chuối, ruộng ngô xanh nghít, ngát thơm
Tiếc bấy tấm lòng, chữ nghĩa, chưa xanh, chưa ngát

Đất này tôi quý tôi thương
Nhà thờ họ bây giờ uy nghi, hoành tráng
Ông bà phép thiêng, trời trăng tỏa sáng
Nào ! Cháu con ! ngưỡng mặt ! lên đường !

Người Thầy Đến Giữa Cuộc Đời

Lê Nga

*Trước khi gặp thầy, con đã là cô giáo,
 Bước vào đời lặng lẽ những vần thơ,
 Trang sách nhỏ nằm im trên bục giảng,
 Những tiếng cười xa quá giữa hư vô...*

*Ngày gặp Thầy, con cũng là cô giáo,
 Cháy cuộc đời là vạn sắc hương hoa,
 Từ ngày ấy, con có một tình yêu rất lạ,
 Chương học trò như thương bản thân ta.*

*Biết lắng nghe khi có người tâm sự,
 Chia sẻ nỗi niềm khi ai thổ lộ cùng ta.
 Viên phấn nhỏ in hình bao điều ước,
 Vẽ cùng con trên chiếc bảng vô cùng.*

Mỗi ngày đến trường là một niềm vui lớn,

Tâm hồn người có giai điệu vắn thơ
Tiếng cười đùa vang vọng những giấc mơ,
Giữa sân trường, một màu xanh cây lá.

Nguyễn Khuyến với con không còn xa lạ,
Khoảng trời kia rộng rãi trước mắt mình.
Chân vững bước trên con đường kì diệu,
Hành trình dài không mệt mỏi bao giờ...

Trước khi gặp thầy, con đã là cô giáo,
Nhưng tiếng cười không trọn vẹn yêu thương
Trên đường đi, sao lắm nỗi ưu phiền!
Dấu chân nhỏ nghe chùng như rất lạ.

Ngày gặp Thầy, con cũng làm cô giáo,
Biết tạo niềm tin, gieo hạt giống tâm hồn,
Ươm mầm xanh và cơn gió trong lành,
Cho đôi mắt long lanh qua khung cửa lớp.

Ngày thầy đi đất trời thành đôi sắc,

Bật tiếng cười của thế giới hồn nhiên,
Sự dung dị đời thường tìm đâu thấy,
Nước mắt tràn ngày ấy vẫn còn đây...

Thời gian trôi và dòng đời vẫn chảy,
Trái tim Người ngừng đập đã 10 năm,
Bóng xa xôi nơi phương trời ngàn dặm,
Vấn thấp thoáng trong hồn con mãi mãi...

Nụ cười hiền, ý nhị biết là bao!
Trời vẫn xanh và nắng vẫn rất hồng,
Tình cảm đẹp như đất trời rất đẹp
Như tấm lòng Thầy gửi lại thế gian...

Trong và sáng, tình thương và độ lượng,
Có bao giờ quên được bóng thầy đâu!
Người khai sinh mảnh đất sống ngày đầu
Cho cây trái biết bao mùa quả ngọt ...

ST 16/01/2018

CUỘC HỌP MẶT KÌ DIỆU

Hoàng Đức Huy

Tháng 10- 1998, nhân dịp Thầy về thăm trường Tiểu học huyện Tiên Phước tỉnh Quảng Nam, nơi Thầy dạy học thời trẻ, và gặp lại những học sinh cũ ở đó, Phòng Giáo dục tổ chức một cuộc họp và 22 anh còn sống đầu tóc bạc phơ, đã bằng ngàn lời suối về gặp Thầy. Và một bài thơ xuất sắc đã ra đời với nhan đề “*Chuyện hai mươi ba ông già*”:

*Cuộc họp chi mà kì lạ!
Hai mươi hai ông già
Ôm một ông già khác
Khóc
Có họ hàng thân thích chi đâu!
Chỉ là thầy trò
Năm mươi năm xa cách
nay
mới gặp nhau
mừng
bằng nước mắt.*

Một sáng tác thật đặc sắc. Chỉ là một bài thơ tự do với 11 câu nhưng gói ghém lại chỉ có 3 câu (mỗi câu có một từ). Không có một từ ngữ nào bay bướm, cầu kỳ, sáo rỗng mà chỉ là những lời tự sự đơn sơ, giản dị như kể lại một câu chuyện bình thường trong cuộc sống. Thế mà nghe sao thật thấm thía, cảm động biết bao!

Cuộc họp chi mà kì lạ!

Mở đầu bằng hình ảnh một cuộc họp những không phải bình thường mà là kì lạ. Một cuộc họp khác hẳn, chưa từng có trong xã hội. Vì sao vậy. Vì :

*Hai mươi hai ông già
Ôm một ông già khác*

Hình ảnh mới thoát nghe qua làm cho người đọc người nghe ngạc nhiên vì nó không giống ai. “Hai mươi hai ông già” : theo dân gian ý nghĩa số 22 là con số may mắn, con số của những người vô cùng mạnh mẽ, là những người khá hiếm hoi trong cuộc sống, luôn chọn những con đường khó khăn trong cuộc đời này để đi. Quả đúng như vậy vì những con người này sau khi rời mái trường Tiểu học, đã chọn con đường kháng chiến chôn thực dân Pháp, đế quốc Mỹ và vẫn còn may mắn sống sót qua bao nhiêu gian khổ. Giờ này sau 50 năm xa cách, ở độ tuổi trên 60, họ đã thành những “ông già”. Hai mươi hai ông già này ôm một ông già khác. Ông già khác là chính Thầy Lê Trí Viễn, một giáo viên Tiểu học ngày nào giờ đây đã vào khoảng 80 tuổi. Theo dân gian, số 1 là căn bản của mọi sự biến hóa, là con số khởi đầu, luôn đem lại những điều mới mẻ, tốt đẹp, đem tới một sinh linh mới, một sức sống mới cho mọi người, Số 1 tượng trưng cho cái đỉnh tối thượng – đỉnh núi cao độc nhất không còn ai khác, độc nhất vô nhị. Thầy xứng đáng là Thầy của mọi người thầy, là vạn thế sư biểu, bậc thầy của muôn đời.

Và tất cả những người này ôm nhau :

Khóc

Có họ hàng thân thích chi đâu!

Chỉ là thầy trò

Cảnh tượng những ông già ôm nhau đã là ngạc nhiên. Nhưng ngạc nhiên hơn nữa là họ lại “khóc”. Người ta thường khóc khi gặp đau khổ, mất mát, nhưng người ta còn khóc khi tâm trạng vui mừng lên đến tột đỉnh. Chúng ta từng được chứng kiến, đất nước chia cắt sau bao nhiêu năm chiến tranh, nay thống nhất, cha con, mẹ con,... đã già cả, ôm nhau khóc. Đây là cảnh tượng vui mừng tột độ của những người thân thuộc. Nhưng cảnh tượng trong bài thơ này thì sao? Họ chỉ là thầy trò. Thầy trò mà được như thế thì tuyệt vời biết bao!

Năm mươi năm xa cách

nay

mới gặp nhau

mừng

bằng nước mắt.

Cấu trúc bài thơ thật chặt chẽ, thật mới lạ với ba câu mà mỗi câu chỉ có một từ: KHÓC (câu 4) – NAY (câu 8) – MỪNG (câu 10)

Chỉ với ba từ mà bài thơ đã toát lên được tất cả ý nghĩa của câu chuyện, đã chạm đến trái tim của người đọc, người nghe: Cuộc họp mặt của những ông già “khóc nay mừng” vì đã xa nhau 50 năm, tưởng như trong mơ. Nên họ đã “mừng bằng nước mắt” giống như câu hát “vui sao nước mắt lại trào”.

Nhưng tuyệt vời hơn nữa là bài thơ đã để lại cho đời sau một bài học đầy ý nghĩa, thấm đậm tính nhân văn. Trong xã hội hiện tại, tình thầy trò thật mờ nhạt biết bao! Truyền thống ngày Tết “mồng ba tết Thầy” hầu như vắng bóng theo dòng thời gian... Thậm tệ hơn nữa là đã thừa dần những cái cúi đầu chào thầy cô, đã có những lời trò chửi thầy trên mạng,... Trước tình trạng này, ngành Giáo dục nên đưa bài thơ này vào chương trình học để học sinh hâm nóng lại tình nghĩa thầy trò mà cảnh tượng họp mặt của 23 ông già có thể nói là độc nhất vô nhị.

Đêm nay, rằm tháng giêng năm Kỷ Hợi (năm 2019) lại có một cuộc họp kì lạ. Sau 21 năm (1998-2019), tình thầy trò lại được tái hiện: hàng chục thầy cô của trường Nguyễn Khuyến, đồng thời cũng là học trò của Thầy Lê Trí Viễn tụ họp lại, không phải để “ôm” mà là tưởng nhớ đến người Thầy 100 tuổi, tuy đã khuất nhưng vẫn luôn sống mãi trong lòng học sinh và thầy cô trường Nguyễn Khuyến.

Lời chúc đầu năm là chúc cho Trường Nguyễn Khuyến sẽ trường tồn mãi với truyền thống “Tôn sư trọng đạo” mà Thầy Lê Trí Viễn gởi lại trong bài thơ ““*Chuyện hai mươi ba ông già*””.

Thơ vẫn đẹp như ngàn năm trước

MODERATO - VUI TƯỞI

Thơ: PHAN VĂN
Nhạc: NHẤT TÚY

Đêm Nguyên Tiêu nghe đất trời trở lạnh.
 Bước chân thơ nhẹ nhẹ thoáng qua đời. Con gió
 lại vi vu màu huyền ảo. Lòng chùng xuống sợ thơ
 linh e ngại. Nụ Quỳnh hoa cho ánh sáng trong đêm.
 Thơ và người như cùng chung nhịp điệu. Giữa nhân
 gian quay quắt bóng hình. Giữa nhân gian quay quắt một bóng
 hình. Thơ vẫn đẹp như ngàn năm trước đó. Vẫn cô
 đơn vẫn đời thương vẫn vương. Nàng thơ đến, tay nhân
 gian rộng mở. Đón thơ vào lấp kín cõi hư vô.